Ankenævnet for Forsikring

Den 8. september 2014 blev i sag nr. 85309:

xxxxx xxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har en kapitalpensionsordning med tilknyttet forsikring ved tab af erhvervsevne hos Topdanmark Livsforsikring A/S. Hun klager over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for tab af erhvervsevne efter den 1/12 2012.

Selskabet har ydet dækning for tab af erhvervsevne i perioden den fra 1/6 2012 til den 1/12 2012. Selskabet har herefter afvist klagerens krav på fortsat forsikringsdækning med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikringen giver ret til udbetaling af invaliderente og præmiefritagelse, såfremt forsikredes fulde erhvervsevne nedsættes med mindst 2/3. Der er en karensperiode på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1974, blev i 1995 uddannet kontorassistent, hvilket hun arbejdede som frem til 1998, hvor hun gik på barsel. Herefter har klageren arbejdet som dagplejemor, kontorassistent, selvstændig med salg af helsekost, rengøringsassistent, handicaphjælper, selvstændig med rengøringsfirma, og i 2009 blev hun uddannet fysiurgisk massør, som hun gjorde brug af sideløbende med sine øvrige ansættelser.

Klageren blev sygemeldt den 1/3 2012, og i perioden fra den 5/9 2012 til den 2/11 2012 var hun i arbejdsprøvning som hjælpelærer i en 1. og 2. klasse. Klageren blev den 23/11 2012 tilkendt fleksjob, hvorefter hun blev ansat som køkkenmedhjælp med en ugentlig arbejdstid på 8 – 10 timer.

Ved erklæring af 11/12 2012 til selskabet oplyste klageren bl.a.:

"

A. Besvares ved fuldstændigt erhvervsevnetab		**Fra hvilken dato er du fuldstændig uarbejdsdygtig?** 1/3 2012 **Hvornår forventer du at blive arbejdsdygtig igen?** JAN - FEB - 2013 FLEX 8-10t/UGE

…

Hvad er sygdommens navn?		FIBROMYALGI - DEPRESSION - GENERALISERET ANGST
Hvordan er din tilstand nu?	☐ Forbedret ☒ Uændret ☐ Forværret	**Beskriv dine symptomer:** KRONISKE SMERTER, FØLEFORSTYRRELSER, SØVNFORSTYRRELSER. **Hvordan hindrer symptomerne dig i at arbejde?** FYSISK SMERTER LIV

…

Hvori består behandlingen?		ANTIDEPRESSIV MEDICIN SMERTESTILLENDE

"

Nævnet er blevet forelagt diverse kommunale og lægelige bilag i sagen, og et uddrag af disse gengives her:

Af klagerens journal fra et privathospital, hvor hun blev undersøgt af en speciallæge i neurologi fremgår det bl.a.:

"**16-11-2011 Forundersøgelse, …[læge]**

…

AKTUELT

1. Spjæt. Har gennem de sidste 4 år haft tendens til spjæt over varierende led flere gange dagligt. Ved muskelbelastning kan hun også have fornemmelse af ormeagtige bevægelser under huden i lårene.
2. Konstant ømme muskler stort set overalt, forværres f.eks når hun går 3-4 km.
3. Har konstant fornemmelse af overfølsomhed i huden, især overfor, kulde, mens varme hjælper på overfladefølesansen. Hun kan have ubehag, når hun lægger sig i sengen og har svært ved at dreje sig, mest på grund af muskelsmerterne. Støder hun imod noget, får hun voldsomt ubehag med snurren og smerter igennem sekunder.

3. Har nakkehovedpine der breder sig som et bånd om hovedet til panden, og når smerterne er værst, får hun problemer med koncentrationen.
5. Ingen øjensymptomer eller vandladningsproblemer.
…
KONKLUSION
Atypiske sensomotoriske klager med voldsom muskelømhed.
Pt. selv foreslår fibromyalgi, hvilket godt kunne være tilfældet med symptomer siden februar i form af muskelsmerter. Hendes spjæt passer dog ikke ind i billedet.
…
Pt. forklares, at det formentlig drejer sig om en psykisk lidelse med manglende filterfunktion i hjernen for smerte- og føleopfattelse.

…

30-11-2011 Kontrol, …[læge]
Har gennemgået den neurologiske journal fra 2007 med patienten.
Det virker, som om hendes aktuelle gener efterhånden er lokaliseret til muskulaturen i form af smerter i hvile samt belastningssmerter. Hun fortæller, at hun har små bevægelser under huden, disse bevægelser er synlige, når hun belaster.
Det er muligt, hun har fascikulationer, men jeg så ingen, da hun var til kontrol her.
Var 08.12.2010 til MR skanning på … Privathospital udover en neurologisk undersøgelse. MR skanning af cerebrum + medulla viste normale forhold. Som bifund havde hun lidt discusprotrusion midttorakalt på 3 højder. Hun har set svaret og fortæller i dag, at hun har mange midtstillede rygsmerter.

…

18-01-2012 Telefonkonsultation, Ib Magnussen
...
Orienteres om at alle undersøgelserne, vi har foretaget, ikke tyder på organisk lidelse.
Jeg foreslår, at hun henvender sig til egen læge med henblik på henvisning til Institut for Funktionelle Lidelser, og hun anbefales selv at gå på internettet for at få bekræftet, at hendes tilstand kunne være forenelig med en psykosomatisk lidelse. At hun skal henvises fra egen læge skyldes, at hun skal tænke sig om."

I erklæring af 2/2 2012 fra speciallæge i fysiurgi og reumatologi er det bl.a. anført:

"**Tidligere**
For 5 år siden behandlet hos egen læge og psykolog for stress. Patienten har siden taget antidepressivum - Mirtazapin.
Føler sig nok stadig lidt stresset.
…

Aktuelt
Begyndte for over 1 år siden med tiltagende smerter overalt i bevægeapparatet, træthed, dårlig nattesøvn, smerter og ømhed ved mindste berøring. Hertil hukommelsesbesvær, koncentrationsbesvær.
Patienten tager håndkøbsmedicin for smerter,

Patienten har ikke været hos fysioterapeut eller kiropraktor. Patienten har været hos craniosacral terapeut, der anbefalede undersøgelse for fibromyalgi.
…

KONKLUSION
Patienten opfylder klart kriterierne for fibromyalgi - sensibilisering af nervesystemet. Med universelle smerter og smerter ved tryk og berøring.
Hertil kommer, hvilket er sædvanligt, autonome symptomer som koncentrationsbesvær, og uregelmæssig tarmfunktion etc.
Årsag til fibromyalgi kan være ukendt, fysisk eller psykisk eller begge dele.
Hos patienten kan det langvarige stress være en triggerfaktor.
Det drejer sig om varig lidelse med et varigt skånebehov.
Der er ingen helbredende behandling.
Lettere træning og vanntvandstræning kan lindre.
Der er undertiden smertestillende effekt af antidepressiva, Gabapentin eller Lyrica. Kognitiv terapi kan lindre.
Der er følgelig et erhvervsmæssigt problem."

Af klagerens kommunale arbejdsevnevurderingsjournal fremgår det bl.a.:

"Vurderinger
Ressourcer
07-05-2012
Godkendt **Projektafd. - … - 07.05.12:**
Jeg vurderer det som en ressource, at … har en faglig uddannelse som kontorassistent - en uddannelse og et arbejdet, som hun har været glad for - på grund af den udfordring der er i dette arbejde. Endvidere er det en ressource, at … også har en kort uddannelse som fysiurgisk massør - en uddannelse, som hun også har gjort brug af.

Jeg vurderer det som en ressource, at … har kunnet finde sig arbejde, når dette har været nødvendigt.
…
Reduktion af barrierer
07-05-2012
Godkendt **Projektafd. - … - 07.05.12:**
Jeg vurderer det som en barriere, at … har haft svært ved at få en fast og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Der har været tale om mange forskellige jobs, af kortere varighed. Jeg vurderer det ligeledes som en barriere, at … siden ca. 2000 ikke har haft fuldtids job - bortset fra en kort perioden i 07/08 - men udelukkende deltid med supplerende understøttelse i de perioder, hvor dette var muligt.

Jeg vurderer det som en barriere, at … selv har opsagt sig seneste job - på grund af muskelsmerter og at hun nu har været sygemeldt i mere end 3 måneder - uden det har været muligt for hende, at vende tilbage til a-kassen og stå til rådighed her.

Jeg vurderer, at det kan være en barriere, at det er flere år siden, at … har gjort brug af sin kontoruddannelse - dette kan eventuelt kræve en optræning i faget - såfremt denne uddannelse skal bruges fremadrettet.
…

Helbredsmæssige forhold
...
07-05-2012 **Egne helbredsmæssige oplysninger**
Godkendt **Projektafd. - … - 07.05.12:**

… fortæller, at hun hele livet har lidt af usikkerhed og nervøsitet/stress, hvis hun f.eks. var i fokus eller der blev stillet krav til hende. Dette har også tidligere medført sygemeldinger og … har de sidte 5 år været i behandling for depression.

… fortæller, at hun har smerter døgnet rundt - det er smerter i hele kroppen - disse smerter forværres ved angst og stress. … sover meget dårligt på grund af smerter og muskelspasmer. Hun tager håndkøbsmedicin hver dag for smerter - Ipren, Treo og Pinex (lægen vil ikke ordinere stærkere) - desuden tager … antidepressiv medicin. Smerterne kan variere i forhold til stress, træthed og hvad … har lavet af arbejdsopgaver. Hun har brug for at hvile nogle gange om dagen - typisk 2-4 gange i fra en 1/2-1 time.
…
… mener, at sygdommen i høj grad påvirker hendes arbejdsliv. Hun er meget træt om dagen på grund af dårlig søvn og hun har smerter. … fortæller, at i den sidste tid, hun var på arbejdet - måtte hun ofte sætte sig f.eks. på toilettet og hvile i 10-15 min tter på grund af smerter - dette var uholdbart, idet der jo var noget hun skulle nå.
…

Borgerens eget arbejdsperspektiv
…
07-05-2012
Godkendt **Projektafd. - … - 07.05.12:**
… har opsagt sit seneste job på grund af smerter og hun er derfor af den mening, at det heller ikke vil være relevant og hensigtsmæssigt at vende tilbage til andre rengøringsjob - da hun ikke vil kunne klare disse på grund af smerter og træthed.

Muligheden for at vende tilbage til kontorfaget drøftes ligeledes - …. mener, at der ikke er noget fysisk til hinder for dette - men er bange for, at hun ikke kan klare det på grund af problemer med hukommelse, koncentration og træthed. Hvis hun skal tilbage til dette fag - er det …s vurdering, at hun vil få brug for noget opdatering / optræning i faget.

… fortæller, at hun desværre ikke har kunnet overskue at tænke på den arbejdsmæssige fremtid og hun har derfor ingen konkrete foreslag til, hvad det kunne være. … vil dog gerne afprøves indenfor de muligheder, som måtte være.
…

Borgerens kommentar
09-05-2012
Godkendt **Projektafd. - … - 09.05.12:**
… har følgende kommentar til min vurdering:
Måske jeg ikke har udtrykt mig klart nok mht. at vende tilbage til kontorfaget. Du skriver, at jeg ikke mener , der er noget fysisk til hinder for dette.

Det er en fejlfortolkning !

Jeg har fysiske problemer med at vende tilbage til kontorfaget pga. mange smerter. Jeg kan ikke sidde eller stå for længe ad gangen.
Samt jeg kan ikke arbejde for længe ved PC pga. skulder/nakke/hoved smerter samt svimmelhed.
…

Andet
…

Beskrivelse af praktikforløb på … Skole i perioden 5.9.2012 - 2.11.2012 (9 uger):

…

Beskrivelse af arbejdsindsats og forståelse ift. arbejdsopgaver:

… fortæller, at hun har været glad for arbejdet som hjælpelærer i 1. og 2. klasse, og der er oftest flere lærer samtidigt i klassen. … er løbende lært op i arbejdsopgaverne, og … har over tid fået mere overblik over arbejdet, eleverne og lærerne.

… siger, at hun ikke kan overskue flere arbejdsopgaver ad gangen.
Når … oplever larm og uro i klassen, som da en vikar ikke kunne styre og skabe ro i klassen, så bliver … stresset, mister overblik, og hun har efterfølgende svært ved at falde til ro igen. Denne uro i kroppen kan medfører flere smerter i kroppen.

Arbejdsgiver fortæller, at … altid er gået positiv til arbejdsopgaverne. Arbejdsgiver kan godt se på …, når hun er smerteplaget og træt, men det er alligevel arbejdsgivers vurdering, at … på en god dag, eller på det tidspunkt på dagen,
hvor … har flest ressourcer godt kan håndtere flere opgaver ad gangen. … har også de faglige kompetencer, som der kræves for at besidde jobbet som hjælpelærer. Her er især …s ro, indlevelse og tilgang til børnene en brugbar kompetence.
Arbejdsgiver siger, at … ikke er lønsom i sit arbejde (praktik), idet hun har mange sygedage og ikke er på toppen hver dag, samtidig med at hun ikke kan have ansvarsopgaver. Arbejdsgiver siger, at … imidlertid godt vil kunne klare at arbejde på nedsat arbejdstid uden ansvar og pres, og dette vil iflg. arbejdsgiver betyde, at … kan placeres på arbejdsmarkedet i støttet beskæftigelse.
…
Ved den sidste praktikopfølgning fortæller …, at det er gået okay med at møde 2 timer, 5 dage om ugen. Dog er det, det optimale hun kan magte, idet hun skal sove/hvile efter de 2 timers arbejde, og hun har forsat dage, hvor både fysisk og psykisk har svært ved at komme ud af døren om morgenen på grund af bl.a. træthed.

… siger: "Såfremt det havde været en fast stilling og ikke en arbejdsprøvning, så havde jeg meldt mig syg op til flere gange. Men jeg ville vise her i praktikken, at jeg kunne og gerne ville."

… afslutter dermed praktikken med at møde stabilt 2 timer, 5 dage om ugen (10 timer pr. uge.). Arbejdstiden er inklusiv mindre pauser i forbindelse med frikvarterer.
…

Skånehensyn:
- Psykiske skånehensyn; overblik og undgå tidspres.
- Tryghed og forudsigelighed
- Ingen fysisk belastning
- Behov for vekslende arbejdsstillinger (sidde, gå og stå).

Nye skånehensyn i forbindelse med gennemførelse af virksomhedspraktikken
- Undgå støj
…

Konklusion
Vurderinger
Sagsbehandlers konklusion
15-11-2012

I henhold til ressourceprofilens samlede ressourcer og barrierer vurderer jeg, at … er i målgruppen for berettigelse til fleksjob.
…
4. Redegørelse for hvorfor arbejdsevnen ikke kan anvendes til at opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår.
Virksomhedspraktikken og ressourceprofilen viser tydeligt, at … ikke længere kan varetage et ordinært arbejde. Dette begrundet i de helbredsmæssige forhold. Dette vil gælde uanset hvilket erhverv, hun er beskæftiget i. Da det ikke er muligt at forbedre hendes helbredsmæssige situation, kan hun ikke bringes tilbage til ordinær beskæftigelse gennem revalidering eller andre støtte muligheder i den
sociallovgivning.

Det vurderes pa baggrund af ovenstående, at den realistiske model for …s selvforsørgelse vil være ansættelse i et fleksjob."

Af statusattest af 12/6 2012 fra klagerens egen læge til kommunen fremgår det bl.a.:

"Prognosen vurderer jeg til at være ret stationær i nærmere fremtid. Lige p.t. går det rimeligt med det psykiske, men smerter fylder fortsat meget. Hun fortæller, at hun altid har været meget anspændt, hvilket jeg tror meget vel kan ligge under det hele."

Klagerens psykolog har i udtalelse af 14/6 2012 til kommunen bl.a. anført:

"Der har været afholdt 12 samtaler med … på Psykolog... i …
…
… lider af fibromyalgi og af generaliseret angst og depression. Der har i terapien været arbejdet kognitivt med fokus på ændring af angstfremkaldende tankemønstre og etablering af alternative tolkningsmuligheder.

… har været meget forpint af sin tilstand. Hun har arbejdet hårdt og meget motiveret i terapien. Status ved terapiens afslutning er, at … stadig er plaget af smerter fra sin fibromyalgi, mens der er sket en bedring af såvel depression som angsttilstand. … arbejder på at give tydeligere udtryk for sine følelser, ønsker og behov, hvilket i det lange løb formodentlig vil reducere hendes angstlidelse.

… vil imidlertid sandsynligvis vedblive med at være sensitiv overfor påvirkninger og hændelser, der kan tolkes som potentielt truende, Hun har derfor brug for trygge rammer, forudsigelighed, støtte og en høj grad af kontrol over sin situation, idet … reagerer på tab af kontrol med betydelig angst. Når disse betingelser er opfyldt, ser jeg … som en kvinde med mange ressourcer."

Af speciallægeerklæring af 21/3 2013 fra en speciallæge i psykiatri fremgår det bl.a.:

"Habituelt har … været aktiv, glad og udadvendt og nem at omgås. Har været interesseret i at klare sig selv og ikke været bange for udfordringer. Hun har ikke forud for aktuelle sygdom haft psykiske vanskeligheder.

De aktuelle problemer begyndte i 2007 med neurologiske udfaldssymptomer fra underekstremiteterne og varede ca. 1/2 år, inden de forsvandt. Genopstod efter et par år og denne

gang også med symptomer fra overekstremiteterne. Også denne gang aftog sympfomerne og forsvandt, men efterlod i tiltagende grad psykiske symptomer, som … *ikke* længere var i stand til at kompensere for. De somatiske sygdomsforløb medførte langvarig stress-periode med udvikling af nye, fortrinsvis somatiske symptomer i form af smertetilstand fra hele bevægeapparatet. Senere også psykiske symptomer med både angst- og nedtrykthed i depressiv retning med træthed, øget trætbarhed og nu udtalte kognitive forstyrrelser.

… har fået diagnosen fibromyalgi, men indenfor en psykiatrisk referenceramme opfylder hun kriterierne for neurasteni.

… har profiteret af antidepressiv/angstdæmpende/beroligende behandling med tbl. Mirtazapin og et korttids psykoterapeutisk forløb hos psykolog.

… har i 2012 gennemført arbejdsprøvning ved Jobcenter …, og blev i december 2012 visiteret til flexjobordning. Er nu ansat til lettere køkkenhjælpsarbejde på en ungdomsskole 9-10 timer ugentligt. Her er der mulighed for at tilgodese …'s skånehensyn, så bl.a. tunge løft undgås, og der er mulighed for pauser og hvil. Sammenlagt har …'s kroniske smertetilstand, øgede trætbarhed og de moderate til svære kognitive forstyrrelser også betydet markante indskrænkninger aktivitetsniveauet i hjemmet og fritiden.

…'s tilstand skønnes i det væsentlige stationær. Hvorvidt en Lyrica-behandling vil kunne reducere smerteklagerne, kan jeg ikke udtale mig om, men set ud fra en psykiatrisk vinkel er der ikke tale om et angstniveau, der retfærdiggør et behandlingsforsøg med Lyrica."

Ved brev af 4/6 2013 til klageren oplyste selskabet bl.a.:

"**Forelagt lægekonsulenten**
Dine helbredsoplysninger har været forelagt vores lægekonsulent, der vurderer, at din generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 2/3, som er betingelsen for bevilling/udbetaling fra din forsikring.

Din tilstand skønnes stationær
Vi har ligeledes vurderet, at din tilstand er stationær fra omkring december 2012, det vil sige, at din tilstand ikke forventes at ændre sig efter dette tidspunkt. Den forventes altså at have stabiliseret sig.

Det betyder, at vi på dette tidspunkt går over til at vurderer dit varige erhvervsevnetab, det vil sige, at det ikke længere er din erhvervsevne i dit hidtidige erhverv, men din erhvervsevne i et hvilket som helst egnet erhverv vi vurderer.

Her får du begrundelsen
Vi har ved afgørelsen lagt vægt på, at du har fået diagnosen fibromyalgi, samt depression og angst, som du er medicineret for, med god effekt.

Det fremgår endvidere af oplysningerne, at du har været i praktik/arbejdsprøvning på en skole som hjælpelærer, og at du var glad for arbejdet, men at der var for meget uro. Denne arbejdsprøvning har vist, at du kunne klare, at arbejde ca. 8-10 timer om ugen. Du har ifølge oplysningerne ikke været i andre arbejdsprøvning. Vi har vurderet at praktikken ikke har været helt optimal, og at du under optimale forhold vil kunne præstere mere end 8-10 timer om ugen.

> Vi har vurderet, ud fra helbredsoplysningerne, at du med de rette skånehensyn, og i en optimal praktik, godt vil kunne arbejde mere end 1/3 tid, og du opfylder derfor ikke betingelserne for præmiefritagelse og udbetaling fra forsikringen fra stationær tidspunktet."

I brev af 11/9 2013 til selskabet klagede klagerens advokat over selskabets afgørelse af sagen. På baggrund af denne henvendelse forelagde selskabet sagen for Videncenter for Helbred og Forsikring, der i brev af 25/9 2013 til selskabet bl.a. anførte:

> "De lægelige konsulenter i Helbred & Forsikring har set på …s helbredsforhold og vurderer ud fra det fremsendte, at erhvervs- og funktionsevnen ikke er nedsat med halvdelen eller mere.
>
> … har haft symptomer på angst og depression i en årrække, der er behandlet med ... Hun har senere i forløbet fået hukommelses- og koncentrationsbesvær, som er hovedproblemerne i dag, sammen med øget træthed.
>
> I 2011 begyndte forsikrede at få smerter i led og og muskler, som hun siden har behandlet med smertestillende håndkøbsmedicin. Der er af reumatolog stillet diagnosen fibromyalgi. Forsikrede et psykologforløb i foråret 2012, som hun fandt bedrede den generelle tilstand. Psykologen anførte bedring i depressions- og angsttilstandene, og at forsikrede med trygge rammer, forudsigelighed og støtte, havde mange ressourcer. … fik bevilget flexjob i december 2012.
>
> Vi vurderer ud fra de foreliggende oplysninger, at forsikredes erhvervs- og funktionsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen, og at hun kan varetage et erhverv med de rette skånehensyn. Der kan eventuelt foretages ny arbejdsprøvning i et mindre krævende erhverv, for at vurdere den konkrete funktionsevne."

Ved brev af 1/10 2013 til klagerens advokat fastholdt selskabet sin vurdering af sagen.

Klagerens advokat fremsendte ved brev af 1/11 2013 klageskema af 19/9 2013 til nævnet, og det er bl.a. anført:

> "Det bemærkes endvidere, at min klients kombinerede lidelser med smerter som følge af fibromyalgi samt kognitive vanskeligheder forringer min klients erhvervsevne i et bredt spektrum af erhverv. Min klients smerter vanskeliggør således beskæftigelse i fysisk betonet arbejde, mens min klients kognitive problemer vanskeliggør mere stillesiddende jobs.
> …
>
> Generelt fremgår det af de kommunale akter, at det vurderes som en ressource hos min klient, at hun har gode sociale kompetencer og føler et stort ansvar for de opgaver, som hun laver, ligesom min klient er god til at arbejde alene og selvstændigt med sine opgaver. Endvidere vurderes det, at min klient og hendes familie har gode boligforhold, ligesom min klients familie giver god støtte til min klient.
>
> Min klients barrierer i forhold til arbejdsmarkedet vurderes at være relateret til hendes sygdomme, såvel fysiske som psykiske, og det vurderes som en barriere, at min klients sygdomme vanskeliggør forskellige faggrupper. Min klients smerter som følge af fibromyalgi

vanskeliggør således et fysisk betonet arbejde med f.eks. rengøring, mens min klients psykiske problemer i form af hukommelses, koncentrations- og træthedsvanskeligheder vanskeliggør min klients muligheder for at have et kontorarbejde.

Endvidere er det min opfattelse, at der foreligger lægelig dokumentation, der godtgøre, at min klients erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Min klient er blevet undersøgt af forskellige faggrupper indenfor sundhedsvæsenet, der, som nævnt ovenfor, har diagnosticeret min klient som lidende af fibromyalgi samt neurasteni.
…

Endelig argumenterer selskabet for afslag til min klient med den begrundelse, at vurderingen af arbejdsevne og erhvervsevne ikke er den samme. Undertegnede er for så vidt enig heri, men i det foreliggende tilfælde fremgår det netop af de kommunale akter, at min klients barrierer i forhold til arbejdsmarkedet er hendes fysiske og kognitive sygdomme. Derimod vurderes min klients sociale, familiære, økonomiske og faglige ressourcer at være gode. På grundlag af dette er det undertegnedes opfattelse, at der er tale om den samme vurdering i dette tilfælde, og at selskabet derfor kan lægge kommunens vurdering til grund.

Opsummerende kan det efter min opfattelse konkluderes:
- at min klient lider af fibromyalgi samt neurasteni,
- at min klient derfor kun kan arbejde 8-10 timer ugentligt,
- at min klients erhvervsevne følgelig er nedsat med mere end 2/3,
- at der er tale om en varig og stationær nedsættelse af min klients erhvervsevne,
- at min klient hverken kan varetage et fysisk betonet eller stillesiddende arbejde,
- at vurderingen af arbejdsevne og erhvervsevne i min klients tilfælde er den samme."

Ved brev af 11/12 2013 til nævnet besvarede selskabet klagen, og det er bl.a. gjort gældende:

"Vi har i forbindelse med klagen til Ankenævnet via Advokaten fået oplyst, at … den 23. november 2012 er blevet berettiget til fleksjob. … er pr. 1. april 2013 blevet ansat i fleksjob i et køkken 9,5 time om ugen.

Videre har vi modtaget oplysninger om, at … har ansøgt og fået bekræftet ret til optagelse på selvvalgt uddannelse. … har deltaget i kurset *"Kostvejleder e-leaming"* med samlet nomineret timetal på 111 timer i perioden fra 11. november til 29. november 2013. Skemaet vedlægges som **bilag ...**

Konklusion
…

Vi har forelagt samtlige oplysninger i sagen for tre af Topdanmarks lægekonsulenter der alle har vurderet, at …s tilstand er stationær fra omkring november 2012, og at hendes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 2/3 efter dette tidspunkt.

Vores lægekonsulenter er opmærksomme på, at … har fibromyalgi, og at hun således har gener som følge heraf.

Videre bemærker vores lægekonsulenter, at … har visse symptomer på angst og stress, men at hun som følge af det psykoterapeutiske forløb hos psykolog er velbehandlet og at hun i øvrigt er velmedicineret for sin psykiske lidelse.

Det er vores klare opfattelse, at …s arbejdsprøvning har været uhensigtsmæssig, idet hun hår været arbejdsprøvet med 1. og 2. klasses børn på trods af, at hun ikke kan tåle støj og uro, hvilket blandt andet stressede hende og forøgede smerterne. Arbejdsprøvningen blev gennemført med 10 timer ugentligt.

På baggrund af ovenstående er det Topdanmarks lægekonsulenters vurderinger, at … burde være i stand til at varetage et fleksjob på mere end 1/3 tid, når der iagttages skånehensyn blandt andet i form af et mindre fysisk belastende og roligt arbejdsmiljø med trygge omgivelser, som f.eks. lettere kontorarbejde uden større tids- eller præstationskrav, telefonpasning mv. Udtalelse fra Topdanmarks lægekonsulent … fremlægges som **bilag ...**

Vi bemærker i den forbindelse, at … oplyser, at der ikke er noget fysisk til hinder for, at hun kan vende tilbage til kontorfaget.

Vi bemærker ligeledes, at det i ressourceprofilen konkluderes, at praktikken har vist at der er mulighed for, at … kan øge arbejdstimerne, når skånehensyn tilgodeses fuldt ud. … vurderes derfor at kunne hjælpes tilbage til selvforsørgelse ved tilkendelse af fleksjob.

Videre er det arbejdsgiverens (for arbejdsprøvningen) opfattelse, at … godt ville kunne klare et andet arbejde på nedsat tid i støttet beskæftigelse, dog uden ansvar og pres.

Slutteligt skal vi gøre opmærksom på, at Videncenter for Helbred & Forsikring den 25. september 2013 har vurderet, at …s erhvervsevne ikke er nedsat med 50% eller mere."

Selskabets besvarelse af 11/12 2013 var vedlagt notat fra en lægekonsulent, hvoraf det fremgår:

"Videre bemærkes det, at …s arbejdsprøvning har været uhensigtsmæssig, idet hun har været arbejdsprøvet med 1. og 2. klasses børn på trods af, at hun ikke kan tåle støj og uro, hvilket blandt andet har stresset hende og forøgede smerterne.

På baggrund af samtlige helbredsoplysninger er det min vurdering, at … burde være i stand til at varetage et fleksjob på mere end 1/3 tid, når der iagttages skånehensyn blandt andet i form af et mindre fysisk belastende og roligt arbejdsmiljø med trygge omgivelser, som f.eks. lettere kontorarbejde uden større tids- eller præstationskrav, telefonpasning mv.

Det er således min opfattelse, at …s tilstand er stationær fra november 2012 og hendes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med 2/3 derefter."

Ved brev af 2/1 2014 til nævnet fremsendte klagerens advokat sine supplerende bemærkninger til sagen, og hun anførte bl.a.:

"Topdanmark Forsikring henviser flere steder til, at min klient skulle have oplyst, at der 'ikke er noget fysisk til hinder for, at hun kan vende tilbage til kontorfaget'.

Dette er taget ud fra en sammenhæng. Det fremgår tydeligt af sagens bilag …, side … vedrørende Borgerens eget arbejdsmarkedsperspektiv:

Muligheden for at vende tilbage til kontorfaget drøftes ligeledes - … mener, at der ikke er noget fysisk til hinder for dette - men er bange for, at hun ikke kan klare det på grund af problemer med hukommelse, koncentration og træthed.

Der er netop i de kommunale akter beskrevet, at hendes psykiske problemer i form af hukommelses- koncentrations- og træthedsvanskeligheder vanskeliggør hendes muligheder for at have et kontorarbejde. Også de lægelige akter støtter dette, idet bl.a. speciallæge i fysiurgi og reumatologi …, jf. bilag … har konkluderet, at min klient klart lider af fibromyalgi med universelle smerter og smerter ved tryk og berøring. Endvidere konkluderer speciallægen, at min klients fibromyalgi medfører et erhvervsmæssigt problem. Jeg henviser også til, at det er konkluderet, jf. bilag …, af psykolog …, at min klient foruden fibromyalgi lider af generaliseret angst og depression, ligesom psykiater …, jf. bilag …, har konkluderet, at min klient har en kronisk smertetilstand, en øget trætbarhed og moderat til svær kognitive forstyrrelser, som har betydet markante indskrænkninger i hendes aktivitetsniveau i hjemmet og fritiden.

Det er derfor klart dokumentet både i de kommunale akter og de lægelige akter, at min klient ikke kan varetage kontorfag på det ordinære arbejdsmarked.
…

Topdanmark Forsikring henviser i svar på klagen til, at min klient har ansøgt og fået bekræftet ret til optagelse på selvvalgt uddannelse. Baggrunden for dette er, at min klient desværre er blevet afskediget fra sit fleksjob på … Ungdomsskole. Efter dette har Kommunen tilbudt hende et kursusforløb "kostvejleder E-leaning". Det er korrekt, at kurset er normeret til et timeantal på 111 timer. Min klient er imidlertid som anført alene i stand til at bruge 8 — 10 timer om ugen. Alligevel fik hun kurset godkendt, idet hun i forvejen er godt bekendt med meget af stoffet.

Der var tale om et hjemmestudie på E-leaning, således at min klient kunne gå til og fra. Jeg kan endvidere oplyse, at min klient ikke gik til eksamen i kurset, da der var tale om en større skriftlig opgave.

Endelig vil jeg henvise til, at man fra Topdanmark Livsforsikrings side henviser til arbejdsgiverens vurdering i arbejdsprøvningen, og henviser til at det efter Topdanmark Forsikrings opfattelse var arbejdsgiverens opfattelse, at … godt ville kun klare et andet arbejde på nedsat tid i støttet beskæftigelse, dog uden ansvar og pres.

Dette udsagn må være taget fra arbejdsevnevurderingsjournalen, bilag 3. Heraf fremgår på side 3, at arbejdsgiver fortæller, at … altid har gået positivt til arbejdsopgaverne. Arbejdsgiver kan godt se på …, når hun er smerteplaget og træt, men det er alligevel arbejdsgivers vurdering, at … på en god dag, eller på det tidspunkt på dagen hvor hun har flest ressourcer, godt kan håndtere flere opgaver ad gangen. Arbejdsgiver siger endvidere, at … ikke er lønsom i sit arbejde (praktik) idet hun har mange sygedage og ikke på toppen hver dag, samtidig med at hun ikke kan have ansvarsopgaver. Arbejdsgiver siger, at … godt vil kunne klare at arbejde på nedsat arbejdstid uden ansvar og pres, og dette vil ifølge arbejdsgiver betyde, at … kan placeres på arbejdsmarkedet i støttet beskæftigelse.

Endnu engang har Topdanmark Forsikring således taget en sætning ud af en sammenhæng. Der er intet i dette som ikke er i fuld overensstemmelse med kommunens vurdering, idet min

klient netop efterfølgende er blevet bevilget fleksjob på 8 — 10 timer om ugen, det vil sige et fleksjob i støttet beskæftigelse."

I brev af 24/1 2014 til nævnet fastholdt selskabet sin vurdering af sagen.

Det fremgår bl.a. af forsikringsbetingelserne:

"**8 Tab af erhvervsevne**
A Fritagelse for præmiebetaling
1. Forsikringstageren har ret til præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne
…
3. Præmiefritagelse påbegyndes, når nedsættelsen af erhvervsevnen uden afbrydelse har varet i 3 måneder, og fortsætter så længe erhvervsevnen er nedsat med 2/3 eller mere.
…

B Hvilke skader er dækket
1. Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og/eller forsikringsydelsen ved erhvervsevnetab, hvis forsikredes erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde bliver nedsat med 2/3 eller mere, jf. punkterne D og E.
2. Fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed sker på grundlag af en lægelig vurdering og oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene, når erhvervsudygtigheden tages i betragtning. Bedømmelse af indtægtsmulighederne sker under hensyntagen til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og de funktioner, der indgik i forsikredes tidligere virksomhed, idet arbejdsmulighederne skal bedømmes både inden for forsikredes eget fag, tidligere arbejdsområde og inden for beslægtede eller egnede erhverv. Bedømmelsen er med andre ord ikke begrænset til forsikredes hidtige beskæftigelse. Herefter sker fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed ved en sammenligning af indtægtsmulighederne med en normalt arbejdsindtægt for en person på samme alder med lignende uddannelse i samme egn."

Nævnet udtaler

Det fremgår af sagens lægelige bilag, at klageren, der er født i 1974, er diagnosticeret med fibromyalgi, generaliseret angst og depression, og at hendes erhvervsevne som følge heraf er nedsat. Nævnet finder på baggrund af sagens lægelige materiale og de gennemførte arbejdsprøvninger ikke at kunne kritisere, at selskabet er overgået til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne efter den 1/12 2012.

Klageren blev sygemeldt den 1/3 2012, og var fra september 2012 i arbejdsprøvning som hjælpelærer i en 1. og 2. klasse i en periode på 9 uger, hvor hun var i stand til at

arbejde 10 timer om ugen. Den 23/11 2012 blev hun bevilget fleksjob. Ud fra klagerens baggrund som bl.a. kontoruddannet og henset til hendes lidelse med smerter i bevægeapparatet samt de anførte skånehensyn finder nævnet, at arbejdsprøvningen som hjælpelærer ikke var velvalgt og dermed næppe var egnet til at give et retvisende billede af klagerens resterhvervsevne.

På baggrund af en samlet vurdering af sagen – herunder de lægelige og kommunale akter samt udtalelsen af 25/9 2013 fra Videncenter for Helbred og Forsikring - finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hendes generelle erhvervsevne har været nedsat med 2/3 eller derover efter den 1/12 2012, hvor selskabet standsede udbetalingen af helbredsbetingede ydelser til klageren. Nævnet kan herefter ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning efter dette tidspunkt med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels